

Warszawa 22.02.2017

Szanowny Pan
Krzysztof Tchórzewski
Minister Energii
Ministerstwo Energii

Pakiet zimowy Komisji Europejskiej a kryteria zrównoważonego rozwoju bioenergii.

Szanowny Panie Ministrze

W listopadzie 2016 roku Komisja Europejska opublikowała tzw. Pakiet Zimowy - „Czysta Energia dla wszystkich Europejczyków” - dotyczący polityki energetycznej Unii Europejskiej po roku 2020, w tym propozycje zmian Dyrektywy w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych, które odnoszą się do zrównoważoności bioenergii w kontekście promowania produkcji energii ze źródeł odnawialnych.

Spełnianie celów w zakresie energii odnawialnej w Unii Europejskiej i Polsce jest w dużej mierze oparte na stosowaniu bioenergii. Doprowadziło to do negatywnego wpływu na klimat, środowisko, ludzi oraz działalność gospodarczą, które konkurują z sektorem energetycznym o te same grunty lub zasoby biomasy.

Głęboko rozczarowuje fakt, że kolejne **propozycje Komisji Europejskiej nie są w stanie zaferować adekwatnych i skutecznych mechanizmów ochronnych i ograniczeń w wykorzystywaniu szkodliwych biopaliw, biogazu oraz biomasy**. Jest to o tyle niepokojące, że w tym samym czasie Komisja zaproponowała nowe cele dla energii odnawialnej w ciepłownictwie i chłodnictwie oraz ambitne cele dla biopaliw zaawansowanych.

W szczególności, propozycja Komisji **nie gwarantuje, że bioenergia prowadzi do wiarygodnej i realnej redukcji emisji gazów cieplarnianych**. W odniesieniu do bioenergii z gruntów rolnych, jak większość obecnych biopaliw, proponowane rozwiązania zmagają się we właściwym kierunku, ale nie będą skutecznie zmniejszać emisji z pośredniej zmiany sposobu użytkowania gruntów.

Propozycja związana z wykorzystaniem biomasy pozyskiwanej z obszarów leśnych nie zapobiega wzrostowi wycinki drzewostanu dla pozyskiwania energii, co przyczynia się do zmniejszenia roli lasów w zmianie klimatu. Samo rozliczanie emisji w sektorze rolnym oraz leśnym (LULUCF) w obecnej formie nie jest w stanie zapewnić niższej emisji z energii pozyskiwanej z biomasy. Zwłaszcza, że propozycja Komisji w sprawie regulacji LULUCF jest poddana naciskowi ze strony państw członkowskich, takich jak Austria i Finlandia, które chcą zezwolić na ukrywanie emisji z bioenergii leśnej w referencyjnych poziomach gospodarowania lasami.

W odniesieniu do biopaliw pozyskiwanych z żywności i pasz, zakłada się zmniejszenie limitu w transporcie z 7% do jedynie 3,8% do roku 2030, co jest krokiem wstecz w stosunku do wcześniejszych zobowiązań UE, zakładających koniec subsydiów dla biopaliw z surowców spożywczych i stopniowe ich wycofywanie po 2020 roku. Jednocześnie, nowe cele dla arbitralnie wybranych **„zaawansowanych biopaliw”** wydają się powtarzać te same błędy, które popełniła UE w przypadku biopaliw pierwszej generacji - skupiają się wyłącznie na ilości, a nie wydajności paliw.

„Nowe kryteria zrównoważonego rozwoju” dla **biomasy pozyskiwanej z leśnictwa oraz rolnictwa** nie zakończą istniejących złych praktyk w produkcji energii z biomasy, takich jak wykorzystywanie całych

drzew i pniaków, bądź przeznaczanie upraw spożywczych na biogaz, a raczej tworzą pozory ekologicznie odpowiedzialnych.

W szczególności kryteria dla biomasy leśnej wymagające wprowadzenia tylko minimum krajowych przepisów w dziedzinie leśnictwa oraz zobowiązania do międzynarodowych porozumień klimatycznych są dalece niewystarczające, aby sprawić, iż użycie bioenergii rzeczywiście zmniejszy emisję gazów cieplarnianych, przeciwdziała zmianom klimatu i nie prowadzi do nadmiernej eksploatacji lasów.

Niniejszym apelujemy, by pomógł Pan znacząco poprawić proponowane przez Komisję Europejską wytyczne w zakresie polityki bioenergetycznej tak, by stworzyć stabilne podstawy rozwoju odnawialnych źródeł energii i energetyki opartej na biomasie.

Cel ten można osiągnąć poprzez poprawę następujących kluczowych regulacji w propozycji KE.

- Zagwarantowanie, że zobowiązanie do ograniczenia publicznego wsparcia dla **biopaliw pierwszej generacji** po roku 2020 zostanie zachowane, a biopaliwa pochodzenia rolniczego (i inne formy bioenergii pochodzące z ziem rolnych) **zostaną całkowicie wyeliminowane najpóźniej przed końcem 2030 roku.**
- Wzmocnienie klauzul **kończących wsparcie publiczne dla wysoce niewydajnych instalacji bioenergetycznych produkujących jedynie elektryczność**, jest oczekiwanym i pilnie potrzebnym sposobem ograniczenia szybko rosnącego popytu na biomasę.
- **Rewizja aneksu 9. Dyrektywy w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych, by wymieniał jedynie prawdziwie zrównoważone odpady**, które efektywnie zmniejszają emisję gazów cieplarnianych. W pierwszej kolejności z listy powinny być usunięte rośliny z upraw energetycznych, jakościowa biomasa drzewna, melasa i olej talowy, ponieważ nie są odpadami lub pozostałościami, lecz produktami lub ich pochodnymi. Decydenci muszą zapewnić, że zaproponowane cele są zgodne ze zrównoważonym poziomem dostępności.
- **Wykluczenie bądź ograniczenie najbardziej szkodliwych źródeł bioenergii** z realizacji celów dla energii odnawialnej, takich jak drewno okrągłe, nadające się do wytworzenia pulpy lub produktów trwałych, pniaków i roślin wymagających zwiększonej powierzchni pod uprawy, oraz wyraźne uznanie ich negatywnego oddziaływania na klimat.

Ignorowanie dostępnych dowodów o niekorzystnym oddziaływaniu na środowisko oraz rosnącego poziomu wiedzy naukowej o wpływie bioenergii na klimat spowoduje, że Unia Europejska stanie poraz kolejny przed problem niejasności i nieprawidłowości w korzystaniu z bioenergii, tak jak w przypadku biopaliw pierwszej generacji.

Apelujemy do Pan Ministra o wsparcie działań zapewniających wdrożenie przez Unię Europejską rozwiązań, które skutecznie zagwarantują, że użycie biomasy w produkcji energii zostanie ograniczone jedynie do prawdziwie zrównoważonych źródeł, bazujących na pozyskiwaniu surowców niezbędnych do wyprodukowania energii jedynie z odpadów, co przyczyni się do ograniczenia emisji gazów cieplarnianych w odpowiednim okresie.

Łączę wyrazy szacunku,

Piotr Skubisz

koordynator kampanii Bioenergia

w imieniu Instytutu Spraw Obywatelskich (INSPRO)